

C-uppsats

Romansen om de tre kungadömena och de 79 kvinnorna

*En kvantitativ och kvalitativ studie om vilka
kvinnor som synliggörs i en kinesisk roman*

*Författare: Oscar Nilsson
Handledare: Hans Hägerdal
Examinator: Erik Wångmar
Termin: HT19
Ämne: Historia
Nivå: Kandidatuppsats
Kurskod: 2HIÄ2E*

The Romance of the three kingdoms and the 79 women

A quantitative and qualitative study of which women made visible in a Chinese novel

Abstract

China is growing on the international stage and is therefore a subject for more attention. As the interest for China grows, so does the interest for China and its history. The purpose of this essay is to study a Chinese novel and its portrayal of the ideal woman. The romance of the three kingdoms is in large parts character driven and is therefore fitting for a study of the portrayal of women. The reasoning behind that is that the narrative construction of one self has its roots in how both men and women are portrayed in history and with reference to the gender contract, describes norms on of how to respectively how not to be. The essay is of both a quantitative and qualitative nature with the quantitative aspect being to study how women are described in terms of work situation, appearance and characteristics. The qualitative aspect is to compare the representation of the woman to that of the man in the romance of the three kingdoms. The conclusion of the essay is that there is a separate description of the ideal women to that of the Ideal man and that these are widely different in terms of appearance, work situation and characteristics. Although some representation of women are alike that of the man, the ideal women is far from that of the ideal man.

Nyckelord

Narrativ identitetskonstruktion, genuskontraktet, arbetssituation, utseende, egenskaper

Tack

Ett stort tack till Johanna för att du lägger ner tiden till att läsa igenom min uppsats.

Innehållsförteckning

1	Inledning	5
1.1	<i>Syfte</i>	6
1.2	<i>Frågeställningar</i>	7
1.3	<i>Disposition</i>	7
2	Begrepp	7
2.1	<i>Filial piety/sonlig vördnad</i>	7
2.2	<i>Konkubin/konkubinät</i>	8
3	Bakgrund	8
3.1	<i>Ett enat rike splittras</i>	8
3.2	<i>Kina under Mingdynastin</i>	10
3.3	<i>Kvinnors roll i det kinesiska samhället och betydelsen av äktenskap</i>	12
4	Forskningsläge	14
4.1	<i>Den vackra kvinnan i kinesisk kultur och historia</i>	14
4.2	<i>Maskulinkultur och ideal i Romansen om de tre kungadömena</i>	16
4.3	<i>Det nya kvinnoidealet i kinesisk media under tidigt 1900-tal</i>	18
5	Teoretiska utgångspunkter	20
5.1	<i>Narrativ identitetskonstruktion</i>	20
5.2	<i>Genus som socialkonstruktion</i>	23
6	Metod	25
7	Material och avgränsning	28
8	Empirisk huvudstudie	30
9	Analys	37
9.1	<i>Vilka kvinnor är det som syns i Romansen om de tre kungadömena?</i>	37
9.2	<i>Hur beskrivs kvinnorna i Romansen om de tre kungadömena?</i>	38
9.3	<i>Utifrån de kvinnor som framställs i romanen, hur ser kvinnoidealet ut?</i> 42	
9.4	<i>Hur jämförs den ideala kvinnan med den ideala mannen utifrån Romansen om de tre kungadömena?</i>	44
10	Diskussion	46
11	Didaktisk reflektion	51
12	Källförteckning	53

1 Inledning

Kina har under de senaste åren blivit en alltmer större aktör på den globala marknaden, den internationella politiken och har nu tagit steget till att bli en av de mest inflytelserika länderna i världen. I samband med att intresset för Kina ökar, får även den kinesiska historien och kulturen större uppmärksamhet. Dock är den kinesiska historieskrivningen speciell i sin skildring av historien då den ofta framträder i form av dikter och noveller, men även i olika former av romaner. Av de mer framstående romanerna i Kina är en bok av speciellt intresse som har haft inflytande på såväl kinesisk historia som kinesisk kultur. Denna bok heter *Romance of the Three kingdoms* eller *Romansen om de tre kungadömena*.¹ Romanen har inte enbart haft ett stort inflytande i kinesisk kultur utan har även blivit uppmärksammas för dess fiktiva skildring av en turbulent period i Kinas historia. Ett stort fokus i denna roman ligger i framskrivandet av heroiska karaktärer som framförallt är manliga, där fokus ligger på deras äventyr för att ena Kina. Karaktärer som förekommer är den intelligente Zhuge Liang, folkkära Liu Bei och även Guan Yu, guden av krig.²

Romansen om de tre kungadömena är välansvänd i media, pjäser, spel och även i form av undervisning.³ Ett känt citat som ofta citeras till i relation till de tre hjältarna Liu Bei, Zheng Fei och Guan Yu är:

---

¹ Hägerdal, 2018, s.86-88

² Hägerdal, 2018, s.86-87

³ Ropp, 1990, s.309ff

”There’s an old saying, Brothers are like arms and legs; wives and children are merely garments that can always be mended. But who can mend a broken limb”⁴

Citatet ovan är från de blommande persikoträdens ed som beskriver den broderliga styrkan och dess obräckliga band. Samtidigt beskriver också citatet en annan aspekt av romanen som behöver problematiseras. Det beskriver kvinnor som om de vore ersättliga eller, i kontexten ovan, som trådar som alltid kan ersättas. Detta sätt att representera kvinnor väcker inte enbart intresset för hur kvinnor framställs utan också, med hänvisning till romanens genomslag, hur den bidrar till skapandet av det kvinnliga.

1.1 Syfte

Syftet med den här studien är att studera vilka kvinnor som syns i *Romansen om de tre kungadömena* och hur deras relation ser ut till männen. Relation i detta fall innebär vilka egenskaper de har eller hur de beskrivs i jämförelse med männen. I mån av plats kommer männens sätt att bli beskrivna på att tas från en tidigare gjord studie av *Romansen om de tre kungadömena*. Syftet är inte enbart att räkna upp hur många kvinnor som syns men det är nödvändigt för att kunna studera vilka egenskaper de har och utifrån detta frammana ett kvinnoideal. Syftet med att studera vilka kvinnor som syns samt deras egenskaper är att få fram ett kvinnoideal i romanen som sedan kan jämföras med den tidigare forskningens framställning av manliga ideal. För att kunna besvara detta syfte har följande frågeställningar satts upp:

---

⁴ Lou, 1995, s.243

1.2 Frågeställningar

1. Vilka kvinnor är det som finns med i *Romansen om de tre kungadömena*?
2. Hur beskrivs kvinnorna i *Romansen om de tre kungadömena*?
3. Utifrån de kvinnor som framställs i romanen, hur ser kvinnoidealet ut?
4. Hur jämförs den ideala kvinnan med den ideala mannen utifrån *Romansen om de tre kungadömena*?

1.3 Disposition

Dispositionen som denna uppsats är uppbyggd efter kommer att inledas med inledning, syfte och frågeställningar. Därefter följer en bakgrund till såväl perioden som är relevant för undersökning samt även perioden som romanen är skriven i. Därefter följer tidigare forskning, teori, metod samt även material och avgränsning. Den tidigare forskningen sätter studien i rätt kontext samt visar på likheter och skillnader mellan tidigare gjorda studier. Teori och metod syftar till att beskriva varför respektive hur undersökningen skall genomföras. Därefter följer den empiriska undersökningen samt en analys av densamma. Därefter följer en diskussion samt även en didaktisk reflektion.

2 Begrepp

2.1 Filial piety/sonlig vördnad

Enligt konfuciansk lära handlar sonlig vördnad eller *filial piety* att individen skall ha en stor respekt gentemot sin familj. Det handlar om rätt attityd i termer av hängivenhet, lydnad och framförallt respekt gentemot sina äldre. Det är en dygd inom familjelivet. Motiveringen bakom denna dygd är att den bidrar till

den individuella moralen men också till bildandet och etablerandet av en social harmoni.⁵

2.2 Konkubin/konkubinät

I enighet med att beskriva detta utifrån den kinesiska tron är konkubiner extrafruar eller tjänare som kan finnas i ett hushåll utöver den första frun som mannen har. Dessa individer har lägre status gentemot förstafruarna men kan också upphöjas till att bli första fruar ifall det är så att förstafrun dör. Konkubinens huvudsakliga uppgift var att agera som tjänare, extrafruar och att stärka familjens fortlevnad.⁶

3 Bakgrund

För att få en djupare förståelse kommer såväl de tre kungadömenas period som perioden inom vilken romanen gavs ut att tas upp. Dessutom kommer kvinnors situation i den kinesiska historien och äktenskapet att beröras.

3.1 Ett enat rike splittras

Kina var under Handynastin ett relativt stabilt och på samma gång turbulent rike, under en period av cirka 400 år. Anledningarna till att detta var en mycket turbulent period kan sökas i såväl yttre som inre faktorer. Kina utvecklades under Qin-och Handynastierna till att bilda en stark byråkratisk administration som hade sin grund i de legalistiska och konfucianska lärorna av kunskap och lärdom.⁷ Dessa läror möjliggjorde en effektivisering av administrationen i riket samtidigt som de medförde nya problem. Då centralmakten alltmer centraliserades kom den kinesiska staten alltmer att fjärma sig från den majoritet som byggde samhället, det vill säga bondemassorna. I kombination med att centralmakten blev alltmer viktig kom den allt mer utsättas, dels

---

⁵ The Editors of Encyclopedia Britannica, *Xiao*, 2019

⁶ Ebrey, 1991, s.7ff.

⁷ Hägerdal, 2018, s.74ff

för korruption men också olika typer av intriger. Här var huvudaktörerna eunucker och konfucianska ämbetsmän. När de konfucianska ämbetsmännen lyckades övervinna eunuckerna, kom rikets administration att kollapsa vilket i sin tur möjliggjorde för nya makthavare att göra anspråk till mark och bilda nya kungadömen strax innan och mellan åren 200-280.⁸

Samtidigt kom historia under denna period bli alltmer populärt och uppmärksammat, vilket i sin tur drev på utvecklingen av historieskrivningen. I termer av historieskrivning ligger inte fokus på enskilda händelser utan istället om redogörelsen och ett större fokus på strukturer kring händelser och händelseförloppen kanaliserade genom dess drivande aktörer.⁹

Vidare i relation till historieskrivningens uppkomst och konfucianismens dominans i det tidiga Kina, kan nu kvinnors roll under denna tidigare period tas upp. Trots att det fanns ett ökat intresse för att dokumentera historia var dokumentationen av den kvinnliga historien bristfällig. Oavsett om det var i relation till den kejsrerliga administrationen eller till adeln, låg fokus i huvudsak på männen.¹⁰ Anledningarna till detta kan vara av olika slag. I ett avseende beskriver konfucianismen kvinnor i ett negativt ljus. Hsun Shuang, känd konfuciansk författare, beskriver i sin bok *Book of changes* relationen mellan Yin och Yang i olika samhällsstrukturer. Han beskriver hur Yang står för rättvisans makter och de starka medan Yin står för de svaga och orättvisa. En intressant aspekt av detta är att Yang representerar det manliga vilket relateras till de rättvisa och starka medan Yin relaterar till kvinnan och det svaga respektive orättvisa.¹¹ Själva romanen handlar också om legitimeringen

---

⁸ Hägerdal, 2018, s.78

⁹ Hägerdal, 2018, s.79

¹⁰ Loewe, 1986, s.5

¹¹ Loewe, 1986, s.797-799

och användandet av olika maktmedel ifall det skulle vara så att Yin hamnar över Yang, då Yin anses vara oförmögen till att styra.¹² I relation till studien kan denna typ av retorik förklara kvinnans osynliggörande i historien med fokus på det manliga men framförallt förklara det legitima i att beskriva kvinnan i ett negativt ljus, som orättvis och svag gentemot mannens starka och rättvisa karaktär. Dessutom finns litteratur inom konfucianismen som beskriver hur kvinnan skall vara och bete sig i hemmet. I dessa konfucianska böcker propagerade man för att kvinnan kunde få utbilda sig men enbart ifall detta ledde till att kvinnan blev mer lydiga och underordnad mannen.¹³ Relevansen av denna bakgrund är att förstå vikten av att studera hur kvinnor kan tänkas ha framställts i en period där såväl historieskrivningen tar fart som en period definierat av oro.

3.2 Kina under Mingdynastin

Det kan nu vara relevant att säga något om Mingdynastins Kina (1368-1644) då det var under denna tid som *Romansen om de tre kungadömena* först gavs ut. Perioden tar sin början med Yuandynastin fall som till en följd av ineffektiv administration och en starkt växande gruppering mellan mongoler och konfucianska ämbetsmän, gjorde att riket föll samman.¹⁴ Denna konflikt kom att utmynna i en seger för de konfucianska ämbetsmännen med deras kandidat till tronen och i och med det kom också den kinesiska tronen att återigen, som innan mongolernas erövring, tillfalla en hankines.¹⁵ Här kom också en mer centralstyrd stat att komma att etableras med mindre inflyttande åt krigsherrar i jämförelse med hur det var under perioden av de tre kungadömena.¹⁶

---

¹² Loewe, 1986, s.797-799

¹³ Thorborg, 2014, s.29-30

¹⁴ Mote, 1988, s.10-12

¹⁵ Mote, 1988, s. 16

¹⁶ Mote, 1988, s.18ff

Kvinnors levnadsvillkor under denna kan påstås differentiera sig från de tre kungadömenas period. Trots att fokus på kvinnlig historia i det tidiga Kina var begränsat kan fortfarande tendenser återfinnas och vissa mönster studeras om hur kvinnan framställts. Då konfucianismen, som tidigare nämnts, beskriver kvinnor i termer av orättvisa och svaga fick sådana påståenden en fortsatt relevans till följd av deras inflyttande på kinesisk politik vid starten av Mingdynastin. Det fanns dock försök att rättfärdiga och tillföra ny kunskap till tidigare konfucianska gällande kvinnors underordning i samhället men dessa kom att möta stort motstånd och kritik.¹⁷

Vidare, när det gäller hur kvinnor kom till synes under Mingdynastin kan man säga att dessa syntes i mindre omfattning. Dock brukar kvinnor relateras till illa sedda grupper i samhället. Exempelvis så beskrivs kvinnor i Kina under Mingdynastin som giriga och okontrollerbara.¹⁸

Mellan tiden av Handynastin och Mingdynastin fanns en tendens av att framställa eller skapa historier av kvinnor som försöker efterlikna män eller det manliga. Ett av dessa exempel är Mulan, en kvinna som gav sig in i krig för att rädda sin far men som efter kriget återvände till kvinnolivet i hemmet och till familjen. Denna myt och historia har förts fram och blivit känd för att den försöker främja dels den plikttrogenhet som dottern visar inför sin familj, och dels den hon uppvisar för sitt samhälle och land.¹⁹ Betydelsen av berättelsen är att mannen framställs som det normativa samt betonar kvinnans gentemot samhället och sin familj.

---

¹⁷ Peterson, 1988, s.751

¹⁸ Yu, 1988, s.910

¹⁹ Tornberg, 2014, s.36-37

3.3 Kvinnors roll i det kinesiska samhället och betydelsen av äktenskap

Fortsättningsvis kan kvinnors villkor och möjligheter i det kinesiska samhället påstås vara av en varierande art. Det som kännetecknar det kinesiska samhället under deras tidigaste period är framförallt den ojämlikhet som fanns i samhället. Den kejserliga familjens medlemmar och dess anhöriga fick ofta höga titlar i samhället som gjorde att de kom att stå långt över vardagsmänniskan i det sociala skicket. Trots dessa skillnader mellan de högre och de lägre skikten låg alltid kvinnan längst ner i den sociala hierarkin.²⁰ Detta är något som Patricia Buckley Ebrey undersöker närmare. I boken *Marriage and Inequality* fokuserar hon på hur äktenskap relateras till tre olika former av ojämlikhet med fokus på etablerandet av makt bland ledare, den sociala och ekonomiska skillnaden och förändringen av denna inom och mellan familjer, samt även hur ojämlikhet mellan kvinnor och män ser ut och hur det ser ut mellan kvinnor och kvinnor.²¹ I det kinesiska samhället användes ofta giftermål som ett sätt att knyta familjer samman och skapa bredare kontakter. I samband med detta användes ofta döttrar som handelsvaror mellan familjer för att skapa förtroendefulla relationer genom gåvor och hemgift. Efter att dessa utbyten av kvinnor ägt rum kom ofta kvinnan att tillägna sig mannens familjenamn och därmed då bytas till mannens familj och ta del av mannens familjeegendom.²² Kvinnor och framförallt döttrar i familjer användes således som handelsvaror i olika former av förhandlingar eller i diplomati mellan familjer.

---

²⁰ Ebrey, 1991, s.1

²¹ Ebrey, 1991, s.2-3

²² Ebrey, 1991, s.3

I det tidiga kinesiska samhället finns också olika typer av kvinnor eller fruar som mannen i hushållet eller i de mer välbärgade familjerna kan ha. För att studien ska bli relevant läggs fokus på fruar och sekundärfruar. I detta fall handlar begreppet fru om en kvinna som blir bortgift. I samband med att denna kvinna förflyttas till ett annat hushåll kunde även mannen ha tillgång till andra fruar utanför den första för att föra mannens ätt vidare. Dessa kvinnor kan kallas för andrafruar men kan också kallas för konkubiner.²³

Skillnaden mellan dessa två är avsevärd, menar Ebrey, då en fru ofta får hemgift eller erhåller föremål från sitt tidigare liv såsom egendom eller pengar som ger fruar värdighet och status men också något som är självständigt från mannen. Konkubiner har till skillnad mot första fruar inte tillgång till några ekonomiska resurser utan tjänade ofta i olika hushåll som tjänsteflickor till dess att de antingen blivit gifta med mannen, blivit del av konkubinatet eller till att förflyttas till ett annat hushåll.²⁴ Det är således en stor skillnad mellan fruar och konkubiner där fruar har med sig vissa gåvor till mannens familj, kommer att tillhöra denna och tar mannens familjenamn samt till och med ärva viss familj egendom. Konkubiner har inte samma resurser som dessa kvinnor från välbärgade familjer utan blir istället köpta och blir då något som mannen äger. Problematiken ligger i kvinnor och egendom gentemot kvinnor som egendom.

Den återkommande kinesiska äktenskapssystemet har sin grund i framförallt 4 olika punkter eller aspekter som Ebrey har identifierat och menar är av vikt

---

²³ Ebrey, 1991, s.7-8

²⁴ Ebrey, 1991, s.14-15

vid en analys eller studie av kinesiska äktenskapsrelationer. Det kinesiska systemet definieras av monogami, att du tillägnar dig mannens familj som din egen, att du har fortsatt kontakt med den ursprungliga familjen samt att du skall vara filial eller leva efter sonlig vördnad.²⁵

Dessa tre bakgrundskapitel om perioderna är av relevans för undersökningen och skall ses som ett komplement där tankarna kring kvinnans roll samt hur kvinnan avspeglades ligger i fokus. Anledningen bakom det är att få en bättre bild av hur kvinnan kunde avspeglas i samhället dels under perioden då romanen utspelade sig men också under perioden då den skrivs. Eventuellt kan även bristen på kvinnor i romanen förklaras genom den bristande uppmärksamheten när det gäller kvinnor i historieskrivningen.

4 Forskningsläge

4.1 Den vackra kvinnan i kinesisk kultur och historia

I ett avseende så innebär just egenskaper inte enbart praktiska egenskaper, utan även det utseende som kvinnor beskrivs ha. En sådan studie undersöker hur skönhet och skönhetsideal har förändrats och är förändringsbara. Denna studie är gjord av Kyō Chō och Kyoko Iribe Selden som i *The Search for the Beautiful Woman: A Cultural History of Japanese and Chinese Beauty* beskriver det kinesiska och japanska skönhetsidealet och dess förändring över tid. Chō och Selden redogör för att det universella skönhetsideal som finns idag inte fanns förr och valde på grunda av detta att studera skönhetsideal och just begreppet skönhet, hur denna framställning såg ut samt om den har förändrats över tid i Kina och Japan.²⁶ De menar att olika kulturer i de tidigare

---

²⁵ Ebrey, 1991, s.9-10

²⁶ Chō; Selden, 2012, s. 10-11

epokerna, uppvisar framstående skillnader när det kommer till skönhetsideal för framförallt kvinnor och väljer att studera specifikt Japan och Kina.²⁷ För denna studies relevans kommer fokus ligga på just deras studie av Kinas skönhetsideal under perioden i relation till *Romansen om de tre kungadömena*.

Under Handynastin framställdes kvinnor som vackra ifall de hade klassiska karaktäristiska drag. Studien refererar till att ögonen var en viktig del av ifall kvinnan skulle ses som vacker. Utöver det tillkommer ett stort fokus på att ögonen skulle vara smala, att ögonbrynen skulle vara smala och långa, tänderna skulle vara lysande och det skulle även läpparna vara²⁸ I kinesisk historia har även begreppet vacker varit ett begrepp som varit väldigt omtvistat. I det tidiga Kina var länge ett vackert ansikte metafor för vishet och dygd och i viss mening också knytet till godhet.²⁹ Samtidigt under perioden av de sex dynastierna, 222-589, menar Chō och Selden på att en annan bild av skönhet gick att återfinnas. Här återfinns berättelser av monster och demoner som tar skepnad av vackra kvinnor och beskrivs som fruktade skönheter.³⁰ Kvinnor i kinesisk litteratur framställs i vissa fall som trollkvinnor som förför männen med sitt utseende och som samtidigt också bidrar till Kinas undergång. I denna mening var många kinesiska avbildningar av kvinnor med vackert ansikte i litteratur och målningar något som man var tvungen vara på sin vakt mot.³¹

Däremot är något som kinesisk litteratur väljer att framställa i en relativt positiv avbildning just kvinnan som i relation till graviditet och familj utstrålar

---

²⁷ Chō; Selden, 2012, s.10

²⁸ Chō; Selden, 2012, s.25-26

²⁹ Chō; Selden, 2012, s.47

³⁰ Chō; Selden, 2012, 47-48

³¹ Chō; Selden, 2012, s.87-88

harmoni. Här avspeglas kvinnan enligt Chō och Selden som vacker då det relateras till familjelivet och kvinnans ansvar till att kunna föda, lära och bilda nya barn som kommer att bli medlemmar av de högre sociala skiten i samhället.³² Detta kan relateras till läran om sonlig vörnad som togs upp tidigare i begreppslistan, hängivenheten gentemot familjen. I relation till studien som kommer genomföras handlar den i någon viss mening hur kvinnor framställs i både litteratur men också i bilder. Däremot är fokus för denna avbildning på vad som är respektive inte är kvinnlig skönhet och hur dessa framställs i romanen. Denna studie söker att studera hur kvinnoidealet ser ut delvis i termer av önskvärt utseende men också i termer av kvinnors arbetssituation och deras tillskrivna egenskaper. Dock är skönhetsidealet taget från denna studie av relevans vid analys av utseende i romanen till en följd av splittrad tolkning till vad som är skönhet eller att vara vacker.

4.2 Maskulinkultur och ideal i *Romansen om de tre kungadömena*

Ytterligare en studie som rör perioden som är avsedd att undersökas är en studie gjord av Kimberly Besio som i *Three Kingdoms and Chinese Culture* talar om det tävlande idealet av maskulinitet i de tre kungadömena. Besio menar att *Romansen om de tre kungadömena* är en sammanställning av fiktion och historia, av poesi och data. Till en följd av denna sammanslagning av information menar Besio på att den har ett stort värde. Delvis kultur men också just framställandet och konstruktionen av ideal, i hennes fall ett manligt. Genom jämförandet av två huvudkaraktärer, hur dessa framställs samt hur de förändras genom historien om de tre kungadömenas gång hoppas hon kunna sammanställa ett manligt ideal. Anledningen till varför hon valt dessa karaktärer är för att de är dem som ges mest plats i romanen, framställs i

---

³² Chō; Selden, 2012, s.90-91

kontrast till varandra och representerar ett tävlande ideal i romanen. Dessa karaktärer är Zhuge Liang och Zhang Fei.³³ Besio kommer fram till att de olika karaktärerna har porträtterats olika i vissa upplagor av *Romansen om de tre kungadömena* och i historiska texter. Den ena utgåvan som är utgiven under Yuandynastin framställer Zhuge Liang som en man med höga ambitioner, aggressiv och strävar efter triumf. Samtidigt framställer en annan utgåva från Mingdynastin Zhuge som idealistisk och mer drivande av drömmen av ett enat Kina.³⁴ Då Zhuge ges större utrymme ges Zhang Fei mindre utrymme i båda texterna samtidigt som han beskrivs som brutal och elak. Han framställs ofta i relation till Zhuge som i de flesta fall visar vara hans överman, vilket enligt Besio, innebär ett starkt avstånd från det maskulina idealet av att vara krigare, till att vara det som är statsman, ämbetsman samt lärd.³⁵ Besio kommer fram till att det i de flesta fall då karaktärerna framställs är Zhuge Liang såsom den smarta och lärda som blir den som kommer att triumfera över Zhang Fei. Anledningen bakom detta var att styra och röra sig från det klassiska manliga idealet av brutalitet och icke-harmoni. Det främsta exemplet på detta syns i Zhang Feis krigiska natur och Zhuge Liangs harmoniska natur där Zhang Fei står för en mer upprorisk natur medan Zhuge Liang står för den mer fredliga naturen och i slutändan även den triumferande sidan.³⁶ För denna studies relevans kommer fokus inte att ligga på förändringen eller utvecklandet av karaktärerna i olika uppgåvor, utan det kommer istället att ligga på just hur det manliga idealet framställs i *Romansen om de tre kungadömena* och hur denna kan jämföras med det kvinnliga. De två manliga ideal som enligt Besio gick att särskilja gäller Zhang Fei som en krigare eller soldat vars natur var våldsam och trångsynt medan Zhuge Liang som strateg och ämbetsman beskrivs med egenskaperna lärd, ambitiös, arg och triumfsökande men också som en idealist,

---

³³ Besio, 2007, s.73ff

³⁴ Besio, 2007, s.81

³⁵ Besio, 2007, s.82

³⁶ Besio, 2007, s.82

med fokus på hur Kina skulle bli enat igen.³⁷ Denna undersökning skiljer sig från studien som kommer genomföras då den väljer att fokusera på det manliga könet och det som tillskrivs som manligt. Undersökningen som kommer genomföras i analysen är att studera hur kvinnan framställs och vad som tillskrivs som kvinnligt. Dock är även den tidigare forskningen av relevans för en senare jämförelse mellan det manliga och kvinnliga framställandet av karaktärer i *Romansen om de tre kungadömena*.

4.3 Det nya kvinnoidealet i kinesisk media under tidigt 1900-tal

I en studie gjord av Joshua A. Hubbard kallad *Queering the New Woman: Ideals of Modern Femininity in The Ladies' Journal, 1915–1931* undersöker han hur det nya kvinnoidealet ser ut och har förändrats under tidigt 1900-tal. Hubbard skriver i sin inledning om hur det i samband med utgivandet av en ny tidning för kvinnor kallad *The Ladies' Journal*, framkom nya sätt att se på vad som definierade den ideala kvinnan under perioden 1915-1931.³⁸ Anledningen till studien är att det till en följd av tidningens publicering sades tillkomma ett nytt kvinnoideal, vilket Hubbard inte höll med om. Tidningens uppkomst skedde parallellt med framkomsten av radikala tankar kring den nya kvinnan som avvek från den traditionellt, konfucianskt präglade kvinnobilden. Kvinnor med utsläppt hår, konstiga kläder, extrema tankar och som icke troende var något som associerades med den mer moderna kvinnan.³⁹ Under de tidiga upplagorna kom fokus att ligga på ekonomiska och sociala faktorer som var likvärdiga med männen till att under tidigt 1920-tal i takt med samhällsförändringar, att fokusera på den nationella tillgivenheten och den kvinnliga tillgivenheten till sin familj.⁴⁰ Hubbard tar upp att kvinnor under

---

³⁷ Besio, 2007, s.81-82

³⁸ Hubbard, 2014, s.341-342

³⁹ Hubbard, 2014, s.342-343

⁴⁰ Hubbard, 2014, s.343

tidigt 1900-tal fick ta del av utbildning i relation till moderskapet då det ansågs som en nödvändighet för barnens välmående, medan det under senare upplagor argumenterades för att utbildning gjorde så att kvinnan blev mer trotsiga gentemot äktenskap och mer givna till att falla för individer av samma kön.⁴¹

Det Hubbard kommer fram till är att trots diskurser kring den nya kvinnan i kinesisk media under tidigt 1900-tal, var detta något som inte kunde förneka de traditionella och konservativa idealet om kvinnan som moder, ansvarig för barnet och hemmet samt att de skulle leva upp till idealet av samkönat äktenskap.⁴² Denna tidigare forskning handlar om hur ett material skrivet av olika författare kan tänkas påverka och porträttera den ideala kvinnan på olika sätt men i vissa fall beskriva saker lika och därmed framhäva vissa normativa föreställningar om vad som är respektive inte är kvinnligt. Studien som kommer genomföras skiljer sig dock ifrån denna tidigare forskning då den vid valet av period är betydligt tidigare. I termer av framställandet av ett kvinnoideal sker det istället genom att studera en historisk roman som byggs av karaktärer där fokus ligger på hur kvinnliga karaktärer bildas och tillskrivs olika egenskaper. Det viktiga är att se hur den narrativa konstruktionen av kvinnan och dess roll kan tänkas påverka kvinnors bild av vad som är kvinnligt och att denna norm kan tänkas finnas kvar till en relativt närliggande tid. Alltså kan även bilden av kvinnan i en klassisk kinesisk roman påvisas ha inflyttande i samband med romanens genomslag i Kina.

---

⁴¹ Hubbard, 2014, s.361

⁴² Hubbard, 2014, s.361-362

5 Teoretiska utgångspunkter

5.1 Narrativ identitetskonstruktion

Till en början kan den narrativa identitetskonstruktionen tas fasta på vid studier av *romansen om de tre kungadömena*. För att förstå denna teori bör den förklaras separat med just narrationer för sig samt identitetskonstruktion för sig.

Narrationer i historien innebär enligt Somers att olika historiker skriver ner händelser i sin tid för att förklara en viss tidsperiod i världen. Den fortsatta representationen av denna reproducering av händelsen har att göra med de olika författarnas erfarenheter där alla har olika upplevda erfarenheter av vad som hände.⁴³ Detta innebär att författares olika erfarenheter och liv kan påverka hur rekonstruktionen av händelsen kan tänkas formas.

Somers fortsätter att argumentera för hur narration eller narrativitet har förändrats och ser ut på olika sätt. Somers väljer att fokusera på det sociala livet som hon menar är styrt av dessa reproduktioner av verkligheten och är, i någon viss mening, den fundamentala grunden till bildandet av identiteten.⁴⁴ Hon menar att individen navigerar sig fram i det sociala livet genom att studera och själv ta in olika historier och därefter, utifrån dessa intagna erfarenheter, kunna navigera sig och agera på ett visst sätt givet det material som de har studerat.⁴⁵ I detta avseende kommer det att beröra det som kan definieras som identitetskonstruktion, alltså bildandet av individen.

---

⁴³ Somers, 1994, s. 613

⁴⁴ Somers, 1994, s. 614

⁴⁵ Somers, 1994, s. 614

Somers menar att det finns olika typer av narrativitet. Den ontologiska fokuserar på just agerande där fokus ligger på just hur sociala aktörer väljer att navigera sig och skapa sin bild av världen.⁴⁶ Det publika narrativet har fokus på att påverkan från narrationer ligger på en högre nivå än individen och även påverkar kultur och institutioner.⁴⁷ Det finns också metanarrativ, som Somers menar fokuserar på stora världsliga narrativ såsom industrialiseringen, upplysningen, progression eller hur utvecklingen har gått från industriellt samhälle till modernt. Dessa narrationer är sådant som vi ofta tar som en given koncept av verkligheten och sällan ifrågasätter.⁴⁸ Till sist talar Somers om just konceptuell narrativitet, vilket är de olika begrepp som olika sociala forskare konstruerar för att göra det lättare att orientera sig. Exempelvis handlar det om begreppen samhälle eller kultur där inget av begreppen hade kunnat förstås utan en definition som rör deras tidsepok.⁴⁹ Dessa ligger i grunden för forandet av den narrativa identiteten då aspekter av dessa behövs för att förstå skapandet av en identitet och framförallt vad som beskrivs som kvinnligt.

Fortsättningsvis förklarar Somers att den narrativa identiteten är något som behöver förstås i förhållande till begreppet relation. Det måste finnas någon typ av relation befintlig i en viss period som individen behöver ta ställning till för att denna skall kunna bilda sig en identitet. Dessa är inte enbart begränsade till en viss period utan bildas och rekonstrueras i takt med att maktförhållande, tid och plats förändras.⁵⁰ I relation till makt och könsförhållanden talar Somers om att just män i historien ofta har tillkommit till att bli metanarrativ.

---

⁴⁶ Somers, 1994, s.618

⁴⁷ Somers, 1994, s.619

⁴⁸ Somers, 1994, s.619

⁴⁹ Somers, 1994, s.620

⁵⁰ Somers, 1994, s.621

Anledningen bakom det är att historieskrivning kring män sett likadan ut under långa perioder medan kvinnor inte har synts eller framställts i samma utsträckning som män har. Kvinnor måste studeras på djupet efter berättelser om självstyre eller solidaritet, vilket i sin tur gör att kvinnor har svårare att skapa sig en identitet gentemot det som männen har. Därför behöver kvinnor synliggöra och se hur kvinnohistoria förändrats för möjliggörandet av orientering i en social värld.⁵¹

Den narrativa identitetskonstruktionen handlar om hur reproduktioner av verkligheten kan tänkas påverka det individuella bildandet av sin identitet. Med det innebär just hur människan skall orientera sig i sin värld genom studier av hur det har varit och hur det är idag. Då det finns ett visst förhållande mellan just identitetsformation och dess relation till sin verklighet, i exempelvis termer av makt, kan detta också påverka bildandet av identiteter. Då män i synnerhet har varit i centrum för historieskrivning har de ett metanarrativ att gå efter och har därav lättare att bilda sig en identitet gentemot det som kvinnor har. I det avseendet behövs mer kvinnliga narrativ finnas och föras fram för att kunna skapa sig en bild av hur kvinnan beskrivits i historien, inte enbart i termer av utseende och egenskaper, utan även i termer av maktförhållanden. Den narrativa identitetskonstruktionen argumenterar för att de narrationer man tar del av, genomför eller uppfattar är en fundamental grund för bildandet av identiteten. Då studien syftar till att studera hur litteratur eller mer specifikt en roman kan komma att bilda ett ideal är det av relevans att ta med sig tankarna om identitetskonstruktion. Anledningen till det är vikten av bildandet av individen utifrån textmaterial som kan spegla individer i ett visst ljus, i detta fall med fokus på hur kvinnor avspeglas.

---

⁵¹ Somers, 1994, s.630

5.2 Genus som socialkonstruktion

Det är fortsättningsvis, i linje med identitetskonstruktion som diskuteras ovan, lämpligt att ta fasta på vilken typ av identitet som skall bildas. I boken *Social psychology and discourse* argumenterar Andrew Mckinlay och Chris Mcvittie att olika typer av identiteter kan bildas och förändras beroende på vilken kontext dessa ingår i. De menar att olika identiteter kan bildas i exempelvis konversationer eller i interaktion människor emellan.⁵² Identiteter kan också bildas och påverkas av nationens geografiska plats och i grupper inom nationen om vad det är som kännetecknar en medborgare av nationen.⁵³ Mckinlay och Mcvittie tar inte enbart upp bildandet av identitet som en konsekvens av interaktion människor emellan, utan de talar även om bildandet av genus genom identitetsskapande. De menar att genus inte är något som handlar om män respektive kvinnor då detta är biologiskt, utan fokuserar istället på just det som definieras som att vara respektive inte vara kvinnligt och manligt. I termer av män tar de upp hur synen att man kan vara känslös har varit socialt accepterad under vissa tidpunkter i historien medan den i andra tidpunkter inte setts som acceptabel.⁵⁴ Detsamma kan appliceras för kvinnor då de också tar in aspekter av livet för att bilda sig en uppfattning om vad som är kvinnligt. Här tas bland annat intagning av information från media upp som en huvudsaklig faktor till bildandet av identiteten.⁵⁵ I termer av män och kvinnor menar Mckinlay och Mcvittie på att mediala aktörer inte fullt ut bestämmer kvinnor och mäns identitet men att ofta ger riktlinjer till hur en kvinna eller man bör vara.

---

⁵² Mckinlay;Mcvittie, 2008, s.22-23

⁵³ Mckinlay;Mcvittie, 2008, s.27ff

⁵⁴ Mckinlay;Mcvittie, 2008, s.31

⁵⁵ Mckinlay;Mcvittie, 2008, s.33

Vidare skriver Yvonne Hirdman i *Genussystemet - reflexioner kring kvinnors sociala underordning*, om problematiken kring kvinnors underordning i ett socialt system. Hirdman argumenterar för att genus är ett högst relevant men även missförstått begrepp. Hirdman menar att genus inte skall vara något som ska vara relaterat till ett visst biologisk kön, utan istället vara relaterat till det som skapar eller gör det kvinnliga respektive manliga. Hon menar att dessa föreställningar är föränderliga och kan se olika ut. Beroende på hur dessa ser ut, kan det skapa nya föreställningar och kanske möjligtvis ideal om vad som är manligt respektive kvinnligt.⁵⁶ Hirdman identifierar att det finns en särhållande lag vad det gäller framförallt genus som talar om att det finns saker eller egenskaper som tillskrivs honom respektive saker som tillskriver henne. Hon talar här om en dikotomisering mellan könen, där det manliga beskrivs i ett mer positivt ljus gentemot det som kvinnor gör, vilket ofta beskrivs i ett negativt ljus.⁵⁷ Hon påstår att tankemönster och figurer existerar, etableras och att dessa kan identifieras genom att man studerar sociala och kulturella erfarenheter i sociala system. Hon identifierar tre typer av reproduktionsprocesser eller nivåer. Dessa är kulturella överlagringar, vilket innebär de stora tankefigurerna om vad som är respektive inte är accepterat i samhället eller i en annan tolkning, vad som bör respektive inte bör vara manligt respektive kvinnligt. Den sociala interaktionen handlar om det sociala samspelet med fokus på exempelvis arbetsfördelning eller situation och hur män och kvinnor kommer fram i samhället. Till sist handlar socialisering om den direkta inläringen i samhället, vilka beteenden som är önskvärda.⁵⁸ Den relevans denna kategorisering har i denna typ av undersökning är just dess fokus på önskade egenskaper, arbetsfördelning samt även vad som skall tillskrivas kvinnor och män. Fokus ligger på hur kvinnoideal skapas i termer av utseende, arbetssituation eller egenskaper. Dessa tre typer av

---

⁵⁶ Hirdman, 1988, s.51

⁵⁷ Hirdman, 1988, s.52

⁵⁸ Hirdman, 1988, s.52-53

reproduktionsprocesser eller nivåer skall fungera som analysverktyg och kombineras med metodavsnittet för att få en tydligare bild av analysen.

Sammantaget är dessa två teorier vid relevans då den narrativa identitetskonstruktionen talar om hur vi bildar vår identitet genom, i detta fall, studier av historien. Genom genuskontraktet tas det fasta på en klar skillnad mellan män och kvinnors framställning i litteratur. Denna skillnad etableras och går att studera genom de reproduktionsprocesser eller nivåer som nämndes ovan. Genom att tankarna kring den narrativa konstruktionen av kvinnan ligger i fokus kommer dessa konstruktioner att studeras genom de sätt som genus reproduceras i samhället, genom egenskaper, arbetsfördelning och vad som tillskrivs som manligt respektive kvinnligt i termer av exempelvis utseende.

6 Metod

Den metod som kommer ligga i fokus för analysen av materialet kommer det vara en kombination där dels en kvantitativ innehållsanalys genomförs med fokus på frekvens av kvinnor samt deras egenskaper, yrken och utseende. Därtill kommer en mer kvalitativ del av undersökningen där jämförelser mellan det kvinnliga och manliga idealet genomförs. Detta innebär således en kvalitativ analys som har influenser av diskursanalys.

Till en början kan den kvantitativa delen gås igenom för att få en bild av hur kvinnorna skall föras fram i romanen. Enligt Esaiasson et al handlar en kvantitativ analys om att framförallt studera ett visst textmaterial och att detta textmaterial i sin tur kan baseras på likvärdiga eller i någon form jämförbara faktorer eller uppgifter.⁵⁹ När det väl har konstaterats att ett material har

---

⁵⁹ Esaiasson et al, 2017, s.198

likvärdiga eller jämförbara uppgifter kan sådant som frekvens och utrymme ligga i fokus för en kvantitativ analys.⁶⁰ I detta avseende är det av relevans för denna studie då fokus kommer att ligga på just frekvensen av kvinnor samt frekvensen och utrymmet när det gäller egenskaper och yrken, och hur de beskrivs i termer av utseende. Anledningen till detta tillvägagångssätt är att komma fram till vad som kan påstås vara det kvinnliga. Det är här som de kulturella överläggningarna, sociala interaktionerna samt även socialiseringen som Yvonne Hirdman tar upp får sin relevans och kommer att användas som analysverktyg enligt nedanstående modell.

Kvinnor	Sida	Egenskaper	Arbetsrelation	Utseende

Genom att studera kvinnor i romanen utifrån dessa tre aspekter kan en bättre bild ges av hur deras situation ser ut, hur de framställs i romanen samt även hur kvinnoidealet förs fram utifrån de ovanstående kriterierna gällande egenskaper, arbetsrelation och utseende. Då syftet är att framställa ett visst kvinnligt ideal kan detta möjliggöras genom att man studerar frekvensen för de begrepp genom vilka kvinnor beskrivs i relation till egenskaper, arbetsrelation och utseende. De begrepp som dyker upp mest frekvent är de som kan påstås avspegla romanens avbildning av den ideala kvinnan. Ifall kvinnor i romanen dyker upp men inte beskrivs utifrån samtliga tre aspekter kommer de fortfarande att tas med då det är av betydelse för att se kvinnorepresentationen i romanen. Dock kommer de områden som inte berörs

---

⁶⁰ Esaisson et al, 2017, s.198-199

att lämnas blankt. Således kan alla de kvinnor som beskrivs enbart i termer av egenskaper, arbetssituation eller utseende tas med. En förväntan är dock att arbetssituation kommer att vara med frekvent då det handlar om i vilken kontext som kvinnor dyker upp i, medan utseende och egenskaper ligger i att beskriva kvinnorna. Dessutom kommer karaktärerna som dyker upp att beskrivas i de termer med vilka de blir tilltalade i romanen, deras tilltalsnamn kommer då att användas. Om de däremot dyker upp i en annan kontext och inte nämns vid namn kommer kvinnan/kvinnorna att relateras till den kontext eller karaktär som de dyker upp i samband med. Dessutom anføres sidnummer, delvis för att se hur frekvent kvinnor förekommer men också i ett syfte att göra om studien vid intresse.

Med avseende på den ideala kvinnan och den ideala mannen kommer detta istället att vara av en mer diskursiv art och ta sin utgångspunkt i den framställning som Kimberly Besio gör i *Three Kingdoms and Chinese Culture* av mannen gentemot det kvinnoideal som kommer fram genom huvudstudien. Målet är att jämföra det framtagna kvinnliga idealet i denna undersökning med det ideal som Besio själv har tagit fram. Då Besio framtagit ett ideal som representerar det manliga idealet i såväl arbetsrelationer som egenskaper kan man hävda att det är jämförbart med det ideal som kommer tas fram i huvudstudien. Däremot måste utseende kravet lämnas utanför då männen inte beskrivs utifrån detta i Besios studie. Dock är det något som kommer relateras till studien av skönhet gjord av Chō och Selden.

För denna typ av analys krävs ett mer kvalitativt synsätt för att kunna jämföra och se de rådande förhållandena mellan det manliga respektive kvinnliga framställandet i romanen. Enligt Anna Nilsson Hammar handlar en diskursiv analys om hur texter i olika former har framställt verkligheten i olika

sammanhang och vilka konsekvenser dessa kan tänkas ha haft där framförallt normer och värderingar ligger i fokus för att analysera rådande maktförhållanden eller relationer.⁶¹ Nilsson Hammar talar även om skapandet av ett subjekt i texter vid diskursanalyser där fokus ligger på hur subjekt, studieobjektet, beskrivs, vilka egenskaper det tillskrivs och hur denna kan relateras till andra möjliga subjekt.⁶² I detta avseende kan både mannen utifrån Besios studie och kvinnan i denna analys tillskrivas som subjekt där fokus ligger på vilka egenskaper, utseende samt arbetsrelation som dessa tillskrivs och hur dessa förhåller sig till varandra. I detta avseende handlar den diskursiva analysen om att kunna studera hur framställandet av kvinnor ställer sig gentemot det av mannen och därmed även hur romanen tillskriver normer om hur kvinnan bör respektive inte bör vara.

7 Material och avgränsning

Materialet som kommer att ligga i fokus för undersökningen är *Romansen om de tre kungadömena*. Romanen är skriven av Luo Guanzhong, en kinesisk resande och poet. Hans ursprung och kontexten kring varför han valde att skriva romanen är relativt okända. Det totala antalet sidor för denna roman i översättning från kinesiska till engelska är 2340 sidor. *Romansen om de tre kungadömena* är en romantisering av perioden av de tre rikena, är fokuserad på karaktärer och deras olika mål till att ena Kina. Det finns dock flera andra kinesiska romaner som hade kunnat ligga i fokus för studier av kvinnors framställning. Då *Romansen om de tre kungadömena* emellertid fokuserar på karaktärer och deras handlingar, och är väldigt beskrivande i sin framställning

---

⁶¹ Nilsson Hammar, 2018, s.133-134

⁶² Nilsson Hammar, 2018, s.141-142

av karaktärerna, passar den för en studie av hur kvinnor framställs och gestaltas i litteratur.

För att relatera till studiens frågeställningar och syfte kommer fokus att ligga på vilka kvinnliga karaktärer som framställs i romanen, hur kvinnorna framställs i termer av egenskaper, utseende samt arbetssituation och dessutom hur dessa karaktärer jämförs med de manliga. Eftersom materialet i sig är omfattande krävs denna avgränsning för att materialet skall kunna bearbetas på ett så effektivt sätt som möjligt. Framställningen av det manliga idealet kommer däremot inte att ligga i fokus vid genomförandet av studien av *Romansen om de tre kungadömena*. Det kommer istället komma från den tidigare studien av Kimberly Besio.

Då materialet i sig är en översättning från kinesiska är detta något som bör beaktas vid studiens analys. Det behöver inte nödvändigtvis innebära att materialet i sig är opålitligt men det kan innebära att vissa ord som enbart finns på kinesiska, inte finns något motsvarande av i engelskan. Till en följd av det kan dessa översättningar vara snäva och något annorlunda. Då fokus ligger på kvinnor och hur dessa beskrivs blir förhoppningsvis denna faktor mindre problematisk då det handlar om beskrivande ord eller namn i relation till de kvinnor som syns och inte en förståelse kring romanens handling, utan istället ett fokus på kvinnors framställning.

Det har getts ut flertalet olika upplagor av *Romansen om de tre kungadömena*. Det finns dock fortfarande inte några svenska upplagor av denna kinesiska roman utan materialet finns istället tillgängligt på engelska. Nackdelen med de nya upplagorna av romanen är att de till stor del har förkortats till en följd av att man önskat förenkla läsningen och nå en bredare publik. Anledningen till

det är dess längd och till viss del komplicerade struktur, då den är skriven i talspråk. Med tanke på detta valdes originalöversättningen från kinesiska för att analysera det fullständiga materialet och inte missa några borttagna partier från den förkortade romanen, då de kvinnliga karaktärerna i så fall delvis skulle ha fallit bort.

8 Empirisk huvudstudie

Kvinnor	Sida	Egenskaper	Arbetsituation	Utseende
Lings fru	3	Okunnig	Fru, kejsarinna	
Liu Beis mamma	3		Änka	
Lady He	35	Maktgirig, okunnig	Konkubin, kejsarinna	
Lady Wang	35		Konkubin	Vacker
Lady Dong	35	Maktgirig	Kejsarinna	
Diao Chan	126, 128, 135	Sång, dans skicklig, distraherande, charmig	Sångare, dansare, konkubin, vapen, dotter,	Vacker, skönhet, feé, himmelsk
Cao Songs konkubin	168		Konkubin	Tjock
Mi Zhus kvinna	172	Destruktiv, förgörare	Himmelsk gud, spåkvinna	Vacker

Lady Gan	244	Försvarslös	Fru, Gravid	Rufsig
Lady Mi	244	Försvarslös, gråtfärdig, hjätinna	Fru, Offer	
Lady Yan	271	Gråtfärdig	Huvud fru	
Lu Bu:s dotter	271		Dotter, Bortgift	
Lady Zou	276	Festlig	Änka, konkubin	Sällsyntskönhet, Vacker
Feng Fangs dotter	287		Kejsarinna	
Liu Ans Fru	314		Offer till Liu Bei (Mat), Fru	
Empress Fu	339		Kejsarinna	
Ma Rongs tjänsteflickor	365	Distraherande	Sångare, dansare	
Zheng Xuan Tjänstflickor	366	Trotsiga	Tjänare	
Bian Rangs Fru	370	Harmlös	Fru	
YunYing	397		Konkubin	
Dong Fengs Fru	397	Snäll	Fru/gravid	
Cao Caos Tjänstekvinnor	422		Tjänare	Vackra
Cao Rens dotter	485		Bortgift	
Lady Wu	485,772, 1054	Sympatisk, god,	Fru, Mor	

		gråtfärdig, dedikerad, lärd, arg, respektgivande		
Lady Qiao	486	Kärleksfull	Fru	Vacker
Lady Liu	490	Avundsjuk, gråtfärdig	Fru, Änka	
Cao Caos dotter	500		Bortgift	
Lady Zhen	597	Perfekt	Fru	Hy som blommor, vacker, ansikte som jade
Lady Cai	617,769	Misstänksam, tjuv, bitter, gråtfärdig	Fru, Mor	
Lady Chen	619	Svag	Fru, Gravid	
Madame Xu	645	Skarp, gråtfärdig, arg	Mor	
Lady Xu	686	Intelligent, spåkvinna, attraktiv, förförisk	Fru, spåkvinna	Vacker
Lady Qiao(yngre)	780,781, 800		Fru	Vacker
Lady Fan	897	Slug	Fru, Änka	Extra vacker
Sun Ren /Lady Sun	931- 934,944, 948,1056	Modig, tuff, manlig, manligt hjärta,	Dotter, fru, kejsarinna, bortgift	Vacker

	1432, 1496	sympatisk, gråtfärdig, rättfram, beslutsam, stark, förförisk, krigare, martyr		
Zhou You:s dotter	993		Dotter	
Li Chunxiang	994, 995		Konkubin	
Jiang Xu:s mamma	1164	Lojal, ärofylld, adlig	Mor	
Lady Wang	1164, 1165	Rik	Fru	
Lady Yang	1165		Fru	
Lady Xu	1166	Orädd	Mor	
Ma Chao:s dotter	1166		Dotter, bortgift	
Lady Xishi	1180		Folkhistoria	Vacker, Skönhet
Empress Fu	1200, 1201	Gråtfärdig	Kejsarinna	Rufsig
Lady Cao/ Empress Cao	1205, 1417	Värdig, Filial, Arg, gråtfärdig, emotionell	Konkubin, kejsarinna, dotter Fru	
Lady Ding	1231	Kan inte få barn	Fru, Konkubin	

Lady Liu	1231, 1942		Mor, konkubin, fru	
Lady Bian	1231, 1402, 1404	Arg, gråtfärdig, orolig	Drottning, mor	
Gou En:s släkting	1241	Svulten, spöke	Mor	
Cai Yan	1275, 1276	Poet, välkomnande	Dotter, fru	
Guan Yu:s dotter	1313, 1314		Bortgift, dotter	Glass-tiger, ung
Lady Li	1326	Gråtfärdig	Fru, mor	
Wu Yi:s syster	1356	Dygdig, attraktiv, hängiven	Fru, kejsarinna	Vacker
Hua Tou:s Fru	1391		Fru	
Cao Cao:s haremskvinnor	1395	Dansare, sångare, sömmerskor,	Tjänare	
Zhang Feis Dotter	1512, 1513	Dygdig, värdig, hängiven	Dotter, Fru, Bortgift	
Zhu Rong	1587, 1588, 1589	Krigare, ledare, modig	Fru, general	
Lady Gou	1612, 1613, 1920, 1921	Konspiratör, kung bland kvinnor, kärleksfull,	Konkubin, kejsarinna, älskare	Vacker skönhet

		älskvärd, slug, förargad		
Princess Qinqhe	1628		Prinsessa, fru	
Empress Wuie	1783		Kejsarinna, mor	
Queen mother Wu	1905	Gråtfärdig	Drottning, mor, änka	
Nee Mao	1920, 1921 1932, 1933, 1943	Kärleksfull, illavarslande, rädd, trogen	Kejsarinna, Fru	
Xin Xianying	1943	Misstänksam, sinnelag	Syster	
Xiahou Lings: syster	1951, 1952	Kysk, gråtfärdig ärofull	Fru, änka	
Lady Xu	1963		Konkubin	
Lady Wang	1963		Konkubin	
Lady Fan	1963		Konkubin	
Zhuge Ke:s fru	1973, 1974	Gråtfärdig, fientlig	Fru	
Empress Zhang	1986, 1987	Konspiratör, gråtfärdig	Kejsarinna	
Empress Quan	2038	Gråtfärdig	Kejsarinna	
Wang Jins Mor	2058	Filial, modig	Mor	

Lady Hu	2071, 2072	Respektfull, förförande	Fru	Exceptionellt vacker
Sorceress	2084, 2085, 2086	Dansare	Trollkvinna	
Lady Li	2104, 2105	Orolig, arg, värdig	Fru	
Lady Huang	2106, 2107	Sällsynt talang, strateg, klyftig, lojal, filial	Mor	Vanligt utseende
Zhuge Zhou:s Fru	2107		Fru	
Lady Wang	2142		Fru	
Queen mother Zhu	2151	Okunnig	Drottning, änka, mor	
Queen Mother He	2152	Okunnig	Drottning, mor	

Källa: Luo, Guanzhong, 1995, Three kingdoms - a historical novel

9 Analys

Utifrån det materialet som har samlats in kan slutsatser dras och relateras, dels till det syfte som uppställdes om vilka kvinnor som synliggjordes i romanen. samt även till hur kvinnorna synliggörs i termer av egenskaper, arbetssituation samt utseende och också hur detta i sin tur kan komma att bilda ett kvinnoideal. Syftet med den här studien var att studera vilka kvinnor som syns i de tre kungadömena och hur deras relation ser ut till männen i romanen. Relation i detta fall, innebär vilka egenskaper de har eller hur de beskrivs i jämförelse med männen. För att göra detta tydligare kommer analysen av materialet att utgå utifrån de frågeställningar som inleddes i början.

9.1 Vilka kvinnor är det som syns i *Romansen om de tre kungadömena*?

De kvinnor som syns i de tre kungadömena ligger framförallt fokus här på just analysen i sin helhet. De totala antalet kvinnor som framkommer och beskrivs utifrån det analysverktyget som använts är 79 unika kvinnor. Dessa kvinnor framkommer i olika sammanhang men det som framgår tydligt är att de ofta förekommer i en specifik relation till de manliga karaktärerna i romanen. Detta påstående stöds genom kvinnors arbetssituation i romanen där deras framträdande relateras till rollerna som fruar, mödrar, konkubiner, drottningar, kejsarinnor eller som döttrar som blir bortgifta. Vid vissa tillfällen tillkommer även kvinnor som antingen är hinder eller hjälper karaktärerna, ett framstående exempel är Liu Ans fru som i romanen framstår som ett offer i form av mat till en av huvudkaraktärerna i romanen, Liu Bei. Intressant att notera är att det även framträder kvinnor som inte håller sig till denna typ av beskrivning som antingen fruar eller som drottningar. En av dessa kvinnor framställs bland annat som en himmelsk demon som kommer förstöra en av de manliga karaktärernas hem. Samtidigt beskrivs en annan kvinnlig karaktär som *sorceress* eller trollkvinna som också i en viss kontext beskrivs som gudomlig.

I ett unikt fall beskrivs också en annan kvinna, Zhu Rong, dels som en hustru men också som en general som leder sina trupper i krig. En annan kvinna som beskrivs i större detalj och inte enbart som konkubin är Diao Chan, som dyker upp i romanen i olika sammanhang, framförallt som dansare eller sångare samt tjänstekvinna. En intressant aspekt är också att Diao Chan förekommer i romanen som ett vapen som olika maktkonspiratörer skall använda sig av för att få bort sina politiska motståndare. I detta fall blir även Diao Chan den karaktär som i viss mening sätter igång dominospellet mellan de tre kungadömena. I alla sammanhang framträder olika kvinnor utöver de som nämnts ovan som att vara relaterade till männen i något viss avseende. Här handlar det om att kvinnan dyker upp i romanen som en fru, en konkubin, kejsarinna eller drottning samt även huruvida denna kvinna är en mor eller är en dotter. I flera avseenden, när det rör frågan om vilken kontext som döttrar förekommer i, dyker de upp i samband med att de blir bortgifta.

9.2 Hur beskrivs kvinnorna i *Romansen om de tre kungadömena*?

Fortsättningsvis kommer nu de olika karaktärerna att beskrivas på ett mer redogörande sätt för att ge en bättre bild kring hur de framträder samt för att förbereda inför nästa fråga om det kvinnliga idealet i romanen. Det förekommer också kvinnor som beskrivs mer frekvent och dessa kommer då att skildras mer detaljerat.

Vidare är de egenskaper som kvinnorna i romanen påstås ha vara av en varierande art. Kvinnorna beskrivs i många fall som gråtfärdiga, svaga, försvarslösa eller som okunniga, där deras brister ofta betonas extra i romanen. Samtidigt beskrivs även kvinnor i andra termer än just gråtfärdiga och omtalas också i ett positivt ljus. Ofta då de beskrivs som gråtfärdiga inträffar detta i relation till att de mister någon som finns i deras närhet eller ifall det är på väg

att hända något med personer i deras omgivning eller i vissa fall rentav kvinnorna själva. Ett exempel på detta skulle kunna vara Lady Mi som beskrivs i termer av försvarslös och gråtfärdig men också som en hjältinna då hon i relation till sin försvarslöshet offerar sig och ger sitt liv för att rädda andra. Det är också i detta sammanhang som hon blir gråtfärdig. Detta måste sättas i kontext för att förstå att det inte alltid ses som negativt när man beskriver kvinnan som gråtfärdig, utan att det även kan finnas goda grunder till varför dessa är ledsna, trots att de är den mest förekommande egenskapen i romanen.

Utöver dessa typer av egenskaper som kan hävdas vara mer frekventa än andra, förekommer det i olika utsträckning andra egenskaper vid olika tidpunkter i romanen. Till en början beskrivs kvinnor som okunniga och maktgiriga där både Lady He och Lady Deng kan fungera som exempel. Dessa kvinnor följs sedan av andra kvinnor som beskrivs som försvarslösa eller som gråtfärdiga. Vidare kommer en kvinna beskrivas mer utförligt, Diao Chan. Denna kvinnliga karaktär är som tidigare nämnts konkubin och tjänare men beskrivs också i termer av att vara ett vapen. Hon beskrivs med egenskaperna skicklig, distraherande och charmig.

Vidare fortsätter sedan kvinnorna att beskrivas som harmlösa eller som svaga tills Lady Wu kommer in i bilden. Denna karaktär beskrivs med egenskaperna sympatisk, god, gråtfärdig, dedikerad, lärd, arg och framför allt respektingivande. Utöver att denna karaktär beskrivs som gråtfärdig kan övriga egenskaper sägas vara något unika för denna kvinna och framförallt någon som gör att hon sticker ut i romanen. Efter det att Lady Wu synliggjorts i romanen kommer många kvinnor eller flertalet av dem att beskrivas i termer av svartsjuka. Vidare på sidan 686 beskrivs för första gången i romanen en

kvinnor som att vara intelligent där denna även då relateras till att vara en spåkvinnor eller trollkvinnor som också anses vara attraktiv samt förförisk.

Fortsättningsvis kommer en annan karaktär som liknande Lady Wu beskrivs i betydligt större utsträckning i termer av egenskaper men också i termer av den frekvens som denna dyker upp i romanen. Denna karaktär är också den enda karaktären i romanen som har eller beskrivs med ett eget kvinnonamn, Sun Ren, som sedan byts till att vara enbart sitt efternamn, Lady Sun, i relation till det att hon gifter sig. Sun Ren beskrivs som att vara likvärdig och i vissa fall lik en man. Hon beskrivs som manlig och beskrivs som att ha ett manligt hjärta. Hon beskrivs även i termer av att vara modig och tuff men också som att vara stark, beslutsam och sympatisk. Samtidigt beskrivs även Sun Ren i termer av att vara gråtfärdig och förförisk, något som kan påstås vara lite unikt för kvinnor i de tre kungadömena. Just gråtfärdig är något som hon beskrivs som efter det att hon gift sig och tagit namnet Lady Sun. Hon är även den kvinnliga karaktär som ges mest utrymme och blir mest beskriven i romanen.

Efter Sun Ren beskrivs vissa kvinnor bland annat som lojala, ärofyllda och rika. På sida 1205 relateras för första gången en kvinna till begreppet filial och denna kvinna är då Lady Cao. Kontexten till varför hon blir kallad filial är för att hon anses vara värdig till att ta hand om familjen och anses också vara dedikerad till familjen. Därefter blir hon kallad Empress Cao och blir också kallad och beskriven med egenskaperna gråtfärdig, emotionell och arg. Här blir hon dock gråtfärdig i kontexten av att ha förlorat sin man.

Vidare tillkommer kvinnor som blir beskrivna med egenskaper såsom poet, dygdig och värdig. I detta avseende skulle dygdig kunna relateras till att vara filial, då dessa karaktärer hänvisas till att vara hängivna gentemot sin familj.

Här förekommer även kvinnor som står vid Cao Cao:s grav och blir kallad haremskvinnor, dessa kvinnor beskrivs som sångare, dansare och sömmerskor. Därefter beskrivs ytterligare en kvinnlig karaktär, Zhu Rong, som att vara en krigare, ledare och som att vara modig.

Fortsättningsvis tillkommer en kvinna, Lady Gou, som beskrivs som konspiratör, slug och förargad men också som att vara älskvärd och kärleksfull. Dessutom beskrivs hon som att vara kung av kvinnor i relation till hennes utseende, av vilket anses vara en vacker skönhet.

Vidare kommer ytterligare en kvinna som beskrivs i större utsträckning, denna kvinna är Nee Mao. Hon beskrivs i termer av att vara kärleksfull, illavarslande, rädd och som att vara trogen. Trots att hon givs mycket plats i romanen i romanens senare del, beskrivs hon inte mycket utanför att vara kärleksfull och trogen gentemot sin familj och illavarslande och rädd för att något skall hända dessa.

Frammot slutet av romanen beskrivs kvinnorna i termer av att vara misstänksamma, fientliga och som konspiratörer. Samtidigt beskrivs också många som att vara filial, ärofull, värdig, modig samt även som att vara förförande och respektfulla. Den sista kvinnan som beskrivs i större detalj i termer av egenskaper är Lady Huang som beskrivs som att vara en sällsynt talang, strateg, klyftig, lojal och filial. De sista kvinnorna som nämns i romanen beskrivs båda två som att vara okunniga.

Detta var en redogörelse av karaktärernas egenskaper. Vidare kommer nu karaktärernas utseende att redogöras. Här domineras en viss typ av utseende

och detta är att vara vacker. Alla kvinnor beskrivs inte alls i den utsträckning som förväntades vid studiens start. De kvinnor som har beskrivits i någon viss utsträckning har beskrivits som att vara vackra, skönheter eller som att vara extra vackra. I ett fall har även en kvinna beskrivits som att ha utseendet som jade, en ädelsten. I ytterligare ett fall beskrivs en kvinna ha ett vanligt utseende och i ett annat beskrivs en annan som att vara tjock. Här handlar det då istället att sätta utseendet i relation till det som de blir beskrivna med i termer av egenskaper och i termer av arbetssituation, för att se hur detta kan relateras till de tidigare studierna om den vackra kvinnan i kinesisk kultur. Detta kommer att analyseras i diskussionen.

9.3 Utifrån de kvinnor som framställs i romanen, hur ser kvinnoidealet ut? När kvinnoidealet nu skall framställas i romanen kommer detta ideal att ha sin grund i de tre aspekterna som användes vid huvudstudien. Dessa är egenskaper, arbetssituation och utseende. När det kommer till utseende och arbetssituation är det för det första klart att idealet kring hur en kvinna skall se ut, med utgångspunkt i romanen, att hon skall vara vacker. Det framkommer inte direkt några andra beskrivningar om hur en kvinna bör vara och dessutom är begreppet vacker det absolut mest förekommande.

I fråga om arbetssituation kan det med utgångspunkt i punkten ovan kring kvinnors uppkomst, handla om att kvinnor på något sätt alltid framkommer i relation till mannen. Här beskrivs oftast kvinnor som fruar, där det inkludera kejsarinnor, drottningar och som konkubiner. Däremot beskrivs ofta kvinnor som konkubiner gentemot fruar och då det har dragits en skillnad mellan vad som är en fru respektive vad som är konkubin bör detta baseras på vilken av dem som är mest förekommande. I relation till de karaktärer som syns tillkommer konkubin 17 gånger medan begreppet fru tillkommer 33 gånger. Ifall kejsarinnor och drottningar också kan tillkomma under begreppet fru,

kommer istället antalet gånger som dessa förekommer för att beskriva kvinnorna komma upp vid 52 tillfällen. Därav skulle det kunna påstås att det kvinnoideal som kommer fram i termer av arbetssituation är att det skall vara en fru i något visst avseende. Sedan kan det finnas avseende då dessa kvinnor kan beskrivas som konkubiner.

En slutsats till hur kvinnor beskrivs i termer av egenskaper kan påstås vara svårt att komma fram till. För att relatera till den studien som görs av Besio kan de 4 mest framstående egenskaperna tas fasta på och beskrivas för att relateras till det manliga idealet i romanen. Den mest förekommande egenskapen i romanen för kvinnor är att vara gråtfärdig. Till detta tillkommer även då begreppet filial där värdig, hängiven samt även dygdig har placerats under. Anledningen till varför värdig, dygdig och hängiven hamnar under begreppet filial är för att samtliga begrepp kom fram för att beskriva kvinnans relation till sin familj. Dessa begrepp tillkommer totalt 10 gånger för att beskriva kvinnans familjrelation. När det kommer till de sista begreppen som beskrivs i större utsträckning är det flertalet begrepp som ges lika mycket plats och i någon viss mening alla hör inom samma kategori. Begrepp som arg, misstänksam, okunnig och konspiratör är de begrepp som tas upp i större utsträckning och vad dessa begrepp har gemensamt är att avbilda ett ideal av kvinnan som kan tänkas vara väldigt negativt. I relation till konspiratör och misstänksam kan det också relateras till Diao Chan, en framstående karaktär, som beskrivs att vara ett vapen i romanen.

Det kvinnoidealet som framställs i romanen har en klar bild av att kvinnan bör på något sätt tillhöra mannen i termer av att vara fru, sen är det ett antingen eller mellan att vara av högre status som drottning eller kejsarinna eller att vara konkubin. I relation till dess utseende bör kvinnan vara vacker. När det sedan

kommer till de egenskaper som en kvinna bör erhålla finns en klar bild av att en kvinna bör vara gråtfärdig samt filial. Samtidigt finns också en klar bild av att kvinnans egenskaper bör vara något som kan relateras till att vara något som kan skapa konflikter i *Romansen om de tre kungadömena*. Egenskaper som att vara arg, misstänksam, okunnig och vara konspiratör är återkommande teman för att beskriva kvinnor i romanen.

9.4 Hur jämförs den ideala kvinnan med den ideala mannen utifrån *Romansen om de tre kungadömena*?

Vidare kan nu den ideala kvinnan jämföras med de ideal som Kimberly Besio för fram i sin undersökning. Besio beskriver två manliga ideal där den ena var mannen som soldat, våldsam och trångsynt medan det andra idealet var ett ideal där mannen bör vara strateg och ämbetsman med egenskaperna lärd, ambitiös, arg och triumfsökande men också just beskriven som en idealist, med fokus på hur Kina skulle bli enat igen. Den ideala kvinnan beskrivs som att vara en vacker fru med egenskaperna gråtfärdig, filial samt även arg, misstänksam, konspiratör och okunnig.

I relation till den ideala kvinnan beskrivs och relateras de båda manliga idealen olika. Det som kan påstås vara likt mellan såväl det manliga idealet och det kvinnliga idealet är det faktum att båda parter i någon viss mening framställs som att vara arga. Vad som är klart är dock att kvinnor och män, utifrån det ideal som tagits med från Besio och det som tagits fram i denna undersökning, framställs som klart olika. Det kvinnliga idealet beskrivs som att vara motparten av eller motpolen till det manliga. Där de manliga beskrivs som starka soldater beskrivs det kvinnliga som gråtfärdiga. Där det manliga idealet beskrivs som att vara lärda idealister som vill ena Kina beskrivs kvinnor som okunniga, misstänksamma och som konspiratörer. Samtidigt ger man också

kvinnorna egenskaper som att vara hängiven, dedikerad eller också dygdig vilket alla hamnar under det som kan kallas att vara filial.

Den arbetssituation som framkommer och skildras i studien kan jämföras med tidigare forskning också. De manliga idealen från Besio framkommer som krigare, strateger eller ämbetsmän medan kvinnor ofta framkommer i relation till männen som fruar eller konkubiner. Sedan finns det två olika sidor av att framställas som fru i romanen. Utifrån den äktenskapsstudien som redovisades i bakgrunden har en viss självständighet från mannen en större betydelse ifall du får statusen som kejsarinna eller drottning gentemot ifall du är konkubin. Det är dock återkommande att många kvinnor beskrivs som konkubiner, vilket kan påstås vara problematiskt med tanke på att kvinnan då blir ägd av mannen.

Vidare i avseende att ta upp det utseende som anses vara idealet för såväl kvinnor som män är detta något som saknas i Besios studie men något som tas upp i denna undersökning. Kvinnoidealet i termer av utseende är att vara vacker. Sen finns det en bild av två typer av skönhet eller sätt att vara vacker. Här har kvinnan som vacker både beskrivits i ett positivt ljus men också ett negativt ljus i termer av gott och ont.

Ovanstående undersökningar framställer de båda idealen som klart olika och i många fall som motpoler. Skulle dock vissa kvinnliga karaktärer som ges mer utrymme i romanen jämföras med det manliga idealet kan detta också påstås framföra andra resultat. I termer av den kvinna som ges mest plats i romanen, Sun Ren eller Lady Sun, kan detta påstås efterlikna det första idealet av att vara delvis våldsam och beslutsam men också av att vara eller vilja efterlikna en soldat eller krigare. Det förekommer även karaktärer som beskrivs i termer av att vara strateger för att efterlikna det andra idealet där en kvinnlig karaktär

sticker ut. Denna kvinnliga karaktär är Lady Huang som beskrivs vara lärd och strategisk vilket kan överensstämma med det andra ideal som Besio beskriver. Däremot i termer av utseende och i termer av arbetssituation är det ingen karaktär som överensstämmer med det manliga ideal som Besio framställt.

10 Diskussion

Utifrån den undersökning som genomförts i denna studie kan det konstateras att ett kvinnoideal gick att återskapa. Detta kvinnoideal skilde sig markant gentemot det manliga ideal som Kimberly Besio beskriver i sin studie om det manliga idealet. I uppsatsens teoretiska avsnitt talades det om den narrativa identitetskonstruktionen och genuskontraktet. Genuskontraktet tolkades som och användes för att analysera och fastställa i vilka processer som kvinnor framställdes i *Romansen om de tre kungadömena*. Anledningen till detta är att den narrativa identitetskonstruktion talar om att individen bildar sin identitet i den process där den tar del av information i form av text. I denna mening, ifall kvinnan framställs vara på ett visst sätt, kan detta påverka individens bild av vad som är normen för att vara kvinna, vad som är kvinnoidealet. Detta har problematiserats och utifrån den genomförda studien kan en klar kontrast ses mellan manliga och kvinnliga ideal i romanen. Kvinnor beskrivs med begreppen gråtfärdig, filial och en kombination av begreppen arg, konspiratörer, okunniga samt även misstänksamma. Männerna beskrivs istället som modiga, starka och i någon viss mening lärda. Deras familjesituation beskrivs sällan utan de tar istället upp yrken som ämbetsmän, krigare eller strateger. Kvinnorna dyker ofta upp som fruar och i relation till familjelivet, utifrån detta blir de tillskrivna egenskapen filial.

I relation till Hubbards studie av det nya kvinnoidealet kan ett relevant påstående vara att sättet som kvinnan avbildas i samhället, kan tänkas påverka hur kvinnan bildar sig sin identitet. I såväl Joshua A. Hubbard studie som det som påvisats i huvudstudien framkommer en bild av kvinnan som kan tänkas påverka såväl den kvinnliga normen samt hur kvinnan bör se ut.

När aspekten av utseende skulle analyseras kom den ideala kvinnan att vara vacker. Att vara vacker säger inte mycket i sig men i relation till den tidigare studie som togs upp av Chō och Selden kan att vara vacker sättas in i ett större perspektiv. Enligt dem finns det en bild av att skönhet relateras till att vara dygdig, besitta vishet och att vara god. Samtidigt finns det en annan bild av att vara vacker som uppkommer under perioden av de tre kungadömena som beskriver vackra kvinnor som demoner och som ondskefulla. Här framkommer exempelvis Wu Yi:s syster som att vara dygdig, attraktiv och hängiven i relation till att vara vacker. Samtidigt finns även framställningar av demoner i form av en kvinna som dyker upp i relation till Mi Zou som framställs som en gudinna som beskrivs i termer av att vara destruktiv och som förförare. Det förekommer även en kvinna, Diao Chan, som vid sitt första framträdande i romanen beskrivs med positiva egenskaper, som charmig, sångare och dansare. I många avseende är hon talangfull, men beskrivs senare som distraherande och som ett vapen att använda sig av. Hon omtalas också i termer av att vara vacker. Detta innebär i viss mening att den bild som Chō och Selden undersökning fått fram av de två sidorna av att vara vacker överensstämmer med denna roman. Utöver dessa två motställda bilder så framställs ofta kvinnor som dyker upp i familjesituationer som vackra, menar de. Detta är dock inte så relevant eller går att få ut mycket av, då nästan samtliga kvinnor dyker upp i relation till att vara fruar.

Gällande det sätt som kvinnor dök upp i romanen hanterades det genom att deras arbetssituation studerades. Utifrån studien som gjorts framställs nästan alla kvinnor som hustrur. Sen kommer dock, i relation till narrativ identitetskonstruktion, just vikten av att de framställs som antingen kejsarinnor och drottningar eller som konkubiner. Ifall kvinnor framställs som antingen bortgifta, drottningar eller kejsarinnor ligger vikten i att de har givit någon typ av hemgift och blir därmed relativt självständiga gentemot mannen. Samtidigt uppträder flertalet kvinnor i romanen som konkubiner eller tjänstekvinnor som istället för att äga sig själva blir ägda av någon annan. Detta är problematiskt då det i viss bemärkelse förstärker det som tidigare nämnts, kvinnor såsom egendom.

Det kan diskuteras i hur stor utsträckning dessa olika sätt att studera den ideala kvinnan med utgångspunkt i egenskaper, arbetssituation och utseende kan påverka individens identitetskonstruktion. Utgår man från den narrativa identitetskonstruktionen som teori, talar den om att bildandet av identitet har sin grund i det narrativa, alltså det som skrivs i text eller i detta fall romaner. Att avspegla kvinnan i termer av önskvärda egenskaper, arbetssituationer och utseenden i *Romansen om de tre kungadömena* kan därmed i enighet med den narrativa identitetskonstruktionen påstås framställa ett visst ideal av kvinnan, vilket kan påverka bildandet av den kvinnliga identiteten. Däremot kan det diskuteras i vilken utsträckning eller hur stor påverkan valet av analysmetod, valet av egenskaper, arbetssituation och utseende, hade på det kvinnoideal som sedan kom att framställas. Ifall andra analysmetoder hade varit i centrum hade möjligtvis undersökningen sett annorlunda ut men då de kvinnor som var synliga i romanen var så få kan tillvägagångssättet för analysen vara svårare. Det hade varit av intresse att göra en kvalitativ studie av de kvinnor som gavs större plats för i romanen, som Sun Ren, Diao Chan eller Lady Wu för att se i hur stor utsträckning dessa skiljer sig gentemot det kvinnliga ideal som

återskapats. Eftersom två av dem beskrivs i termer som starka, modiga, beslutsamma och i vissa fall även manliga kan det vara av intresse att studera hur de framställs. I Diao Chans fall är det av intresse att studera hur hon representeras i relation till Lady Wu och Sun Ren, då hon har en roll i starten av de tre kungadömena.

Ytterligare något som kan diskuteras är hur romanen förhåller sig till Ming- och Handynastin. Framställningen av kvinnan kan till en viss del sägas stämma överens med kvinnan som underordnad mannen, delvis i termer av att vara konkubin, vilket som tidigare diskuterats handlar om att bli egendom. Dessutom kan romanen i sig vara präglad av konfucianska tankemönster kring kvinnan som det svaga och det onda. Detta framställs bland annat genom Diao Chan som ett vapen, som Mi Zhus kvinna som destruktiv och att alla dessa anses vara vackra, av vilket har konstaterats kan stämma in i den dualistiska bilden av skönhet, som god och ond. Däremot förekommer kvinnor som går långt utanför den traditionella kvinnonormen som underordnad mannen, såsom den konfucianska läran beskriver det. Kvinnor som Zhu Rong, Lady Wu och Sun Ren beskrivs alla i någon viss mening som karaktärer som hamnar utanför det traditionellt kvinnliga och beskrivs i ett mycket positivt ljus. Dock kan dessa sägas vara beskrivna som positiva då de försöker efterlikna det manliga. Detta framkommer delvis genom att de beskrivs som krigare men också för att de beskrivs i termer av att vara manliga eller ha ett manligt hjärta. Kvinnans avspeglning i sig är inte något som kan relateras till en specifik period men kan däremot relateras till konfucianismen som avspeglade kvinnan på ett delvis negativt sätt i termer av att relatera till dessa som svaga och underordnade. Ett klart budskap är dock att kvinnan kan beskrivas i ett positivt ljus, om hon beskrivs med manligt attribut.

När det kommer till exempel på vidare forskning, hade det varit av intresse att studera andra kinesiska klassiska romaner för att se hur kvinnorepresentationen och kvinnoidealet framställs i dem gentemot *Romansen om de tre kungadömena*. Paul S. Ropp argumenterar för att det kinesiska historieberättandet ofta är och förekommer i samband med fiktiva berättelser.⁶³ Ropp menar på att dessa fiktiva romaner och berättelser är lästa, älskade och återkommande i det kinesiska samhället.⁶⁴ Med bakgrund i den påverkan som dessa romaner har kan denna studie avses vara nödvändig. I och med den narrativa identitetskonstruktionen, att påverka individers bildning av identitet och därmed även bilden av vad som är det kvinnliga i romanen.

Med tanke på att dessa klassiska romaner har en stor roll i det kinesiska samhället, är alltså en möjlig forskningsuppgift efter den studie som gjorts att jämföra den med någon av de övriga kinesiska romanerna. Motiveringen till det är för att se om kvinnoidealet som framställs i *Romansen om de tre kungadömena* överensstämmer med de andra romanerna eller inte. Ett exempel hade då varit att studera *Berättelser från träskmarkerna* som följer fredlösa och deras olika äventyr samt sätter de fredlösa i kontrast till kejsaren och ämbetsmän.⁶⁵ Intresset här är framställningen av individer utanför de högre samhällsskikten och möjligtvis då hur kvinnor kan framställas utanför berättelserna om kungadömen, kungar och kejsare. Dessutom finns denna bok översatt till svenska vilket är till stor hjälp vid en studie av ett så pass omfattande material som en roman.

---

⁶³ Ropp, 1990, s.309-310

⁶⁴ Ropp, 1990, s.317-318

⁶⁵ Ropp, 1990, s.320-321

11 Didaktisk reflektion

Avslutningsvis kan den didaktiska reflektionen handla om mycket fokus på bildandet av identiteter i narrativa former. I läroplanen med fokus på historia 1b står det att:

”Hur individer och grupper använt historia i vardagsliv, samhällsliv och politik. Betydelsen av historia i formandet av identiteter, till exempel olika föreställningar om gemensamma kulturarv, och som medel för påverkan i aktuella konflikter.”⁶⁶

I detta avseende handlar det om hur historia bidragit till att bilda och forma identiteter. För att relatera detta till studien som har gjorts kan det talas om just hur man valt att avbilda kvinnor i en klassisk kinesisk roman och vilket påverkan denna avbildning kan tänkas ha för de mottagande av informationen. Vid intagande av information är det också viktigt att eleverna jobbar med källkritik vilket innebär att de skall arbeta med hur tolkningen av denna avbildning kvinnor kan tänkas uppfattas av olika mottagare.⁶⁷ Här ligger dessutom ett fokus på att studera vad denna avbildning kan ha sin grund i. Fokus här för eleverna skulle kunna vara att se ett samband mellan hur kvinnan framställdes då respektive hur kvinnan och skönhet beskrivs idag. I kunskapskravet för historia 1B står det att eleven skall se samband mellan då och nu, av vilket denna studie kan ge eleven en grund till.⁶⁸ Det skulle kunna vara att jämföra studien som genomförts och studien som Hubbard genomfört om det nya kvinnoidealet under 1900-talet. Ett annat alternativ är att låta eleverna själva se hur kvinnoidealet då jämförs med mer samtidiga

---

⁶⁶ Skolverket, 2011, s.73

⁶⁷ Skolverket, 2011, s.73-74

⁶⁸ Skolverket, 2011, s.73-74

framställningar av kvinnans roll gentemot mannens. Samtidigt krävs även här att eleverna kan ställa sig kritiska till framställningen av kvinnor och även kunna jämföra denna avbildning som återfinns i studien med olika tidsnedslag, platser eller romaner.

Studien väcker också intresse för vilken könsroll som kvinnor respektive män har i romanen. Anledningen bakom det är för att den framställer en bild av den ideala kvinnan men också har med karaktärer som kan väcka intresse hos eleverna. Som tidigare nämnts i bakgrunden togs bland annat Mulan upp, som kan vara av intresse att jämföra med kvinnliga karaktärer i romanen. Även könsrollen går att problematisera då denna skildras från allt mellan kvinnor i hemmet som ett ideal och karaktärer som avbildas som storslagna krigare men samtidigt manliga som Sun Ren eller Zhu Rong. Centrum för och syftet med dessa typer av övningar är i huvudsak att eleverna skall fokusera på hur historien används och hur sättet den används på kan tänkas påverka den bild du har av verkligheten.

12 Källförteckning

Besio, Kimberly, *Zhuge Liang and Zhang Fei: Bowang shao tun and competing masculine ideals within the development of the three kingdoms story cycle*. I Besio, Kimberly; Tung, Constaninte (red), *Three Kingdoms and Chinese Culture*, [Elektronisk resurs], State University of New York Press, 2007.

Chō, Kyō & Selden, Kyoko Iriye, *The Search for the Beautiful Woman: A Cultural History of Japanese and Chinese Beauty (Asia/Pacific/perspectives)* [Elektronisk resurs], Rowman & Littlefield Publishers, Inc., 2012

Ebrey, Patrica Buckley, *Introduction*. I Watson, Rubie Sharon & Ebrey, Patricia Buckley (red.), *Marriage and inequality in Chinese society*, University of California Press, Berkeley, 1991

Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Towns, Ann E. & Wängnerud, Lena, *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, Femte upplagan, Wolters Kluwer, Stockholm, 2017

Hirdman, Yvonne, 'Genussystemet: reflexioner kring kvinnors sociala underordning', *Kvinnovetenskaplig tidskrift.*, 1988:3 s. 49-63, 1988

Hubbard, Joshua A, *Queering the New Woman: Ideals of Modern Femininity in The Ladies' Journal, 1915–1931*. NAN NÜ 16, Volym 2, 341-362, 2014.

Hägerdal, Hans, *Kinas historia*, Historiska Media, Lund, 2018

Loewe, Michael, *Introduction*. I Twitchett, Denis, Fairbank, John King, Twitchett, Denis C. & Loewe, Michael (red.), *The Cambridge history of China Vol. 1 The Ch'in and Han empires, 221 B.C. - A.D. 220*, Cambridge Univ. Press, Cambridge, s.2-19, 1986.

Luo, Guanzhong, *Three kingdoms - a historical novel*, Foreign Languages Press, 1995.

McKinlay, Andrew; McVittie, Chris, *Social psychology and discourse*, Första upplagan, Wiley-Blackwell, Oxford, 2008

Mote, Fredrick W, "Introduction". I Fairbank, John King, Twitchett, Denis C. & Mote, Frederick W. (red.), *The Cambridge history of China Vol. 7 The Ming dynasty, 1368-1644, Part 1* Cambridge Univ. Press, Cambridge, s.1-10, 1988

Mote, Fredrick W, "The rise of the Ming dynasty, 1330-1367". I Fairbank, John King, Twitchett, Denis C. & Mote, Frederick W. (red.), *The Cambridge history of China Vol. 7 The Ming dynasty, 1368-1644 Part 1*, Cambridge Univ. Press, Cambridge, s.11-44, 1988

Nilsson Hammar, Anna. "Diskursanalys". I Gustavsson, Martin & Svanström, Yvonne (red.), *Metod: guide för historiska studier*, Första upplagan, Studentlitteratur, Lund, 2018

Peterson, Willard, "Confucian Learning in late Ming thought". I Fairbank, John King, Twitchett, Denis C. & Mote, Frederick W. (red.), *The Cambridge history of China Vol. 7 The Ming dynasty, 1368-1644 Part 2*, Cambridge Univ. Press, Cambridge, s.708-788, 1988

Ropp, Paul S, "The Distinctive Art of Chinese Fiction", I Ropp, Paul S. & Barrett, Timothy Hugh (red.), *Heritage of China: contemporary perspectives on Chinese civilization*, Univ. of California Press, Berkeley, 1990

Skolverket, *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*, Skolverket, Stockholm, 2011

Somers, Margret R, *The Narrative constitution of identity: A relational and network approach*, I *Theory and Society: renewal and critique in social theory*, Volym 23, Springer Netherlands, s.605-649, 1994

Thorborg, Marina, *Kvinnor i Kina: pirater, järnflickor och finanslejon*, Atlantis, Stockholm, 2014

Yu, Chun Fang, "Ming Buddhism". I Fairbank, John King, Twitchett, Denis C. & Mote, Frederick W. (red.), *The Cambridge history of China Vol. 7 The Ming dynasty, 1368-1644 Part 2*, Cambridge Univ. Press, Cambridge, s.893-946, 1988

Internetkällor:

The Editors of Encyclopedia Britannica, *Xiao*, Encyclopedia Britannica, inc. 01/07-2019, <https://www.britannica.com/topic/xiao-Confucianism>, Hämtad 03/01-2020